

municationsvæsen. Det ærede Medlem anfaaer det Beløb, som her var Tale om, for meget betydeligt; ja, det er det, det er endogsaa større, end det efter hans Ytringer maatte antages. Derksom man vil eftersee f. Ex. Statsrevisorerne's Beretning til Rigsdagen for 1863—64, saa vil man see Side 63, at Finansernes urefunderede Forslut til Veivæsenet — thi dette er det virkelige Udtryk, disse Omstøb med Veikasse og Statskasse forvirre blot — udgjorde den 31te Marts 1863 efter Regnskabsoverstyret for 1862—63 omtrent 4,862,182 Rb., og dertil bliver at lægge de for Finantsaaret 1863—64 forestudte 382,260 Rb. og at fradrage Veifakten og Bomintraderne i 1863—64 med 305,176 Rb., saa at hele det urefunderede Beløb udgjorde den 31te Marts, 1864 4,939,265 Rb. En senere Opgivelse har jeg i det Mindste ikke i dette Dieblit. Jeg troer, at Bestemmelser, som findes i Lovudkastets § 2, er rigtig, men den havde ikke behøvet at staae der, naar § 1 hæver Hartfornsbidraget, thi vi ville aldrig, naar de 32 f. bortfalder, uden en ny Lov faae noget som helst Afdrag paa denne saatalde Fordring. Men forsaavidt troer jeg det ærede Medlem har Ret til at fremhæve dette Beløb, som det maa erindres ligeoverfor dem, der særlig ville tale Hartfornets Sag, at her afstrives meget betydelige eventuelle Forpligtelser, som en lang Række efter den gjældende Lovgivning vilde være at fyldestgjøre ved denne Udstrivning af 32 f. pr. Td. Hartforn.

Tang: Jeg vil først og fremmest bede om, at denne Sag undergives et Udvalgs Behandling, enten det, som vil blive nedsat over den anden Sag om Veivæsenet, eller et selvstændigt Udvalg, for at komme til den Klarhed i Sagen, som vistnok mangler flere af os, og flere Talstørrelser kunne komme tilstede og overveies. Enhver Mand taler gjerne om det, som ligger ham nærmest og angaaer ham. Saadanne Ytringer ere fremkomne her i Salen, som vise, at den, der har Stoen paa veed bedst, hvor den trykker, og naar jeg sidder her som Mand fra Ringkjøbing Amt, er det mig, som nærmest maa føle, hvor Stoen trykker der, og hvor den trykker haardt, og som maa ønske Klarhed hos Andre, som kjende

mindre dertil og let overseer dette Tryk. At ville fordre de 250,000 Rb., som Commissionen har fundet rejsfærdigen maatte estergives Ringkjøbing Amt, og som Regjeringen er gaaet ind paa, vilde være et altfor stort Tryk for Amtet. Det vilde, hvis man kunde laane til 4 pCt., være 10,000 Rb. om Aaret, men da Pengene vel ikke kunde faaes til 4 pCt., men man maatte give 6 pCt., vilde det andrage 15,000 Rb. om Aaret. — Laane dem maatte vi jo; hvor skulde vi ellers faae dem fra — og naar dette lægges til, hvad der er beregnet til Veienes Bedligholdelse om Aaret, bliver det henved 40,000 Rb., som Ringkjøbing Amt skulde betale til Veivæsenet om Aaret. De ældre Veie ere blevne anlagte ved vore sælles Bidrag, og naar det er sagt til Ringkjøbing Amt, at det har betalt saa lidt Afdrag, af hvad det skyldte til Statskassen, maa man huske paa, at dette Amt ikke har haft Landveie, før for kort Tid siden, imedens det har betalt Bidrag til de andre Landveie, som ere blevne anlagte omkring i Landet i en Række af Aar. Veiene hos os ere jo anlagte saa kostbare; skulde vi selv have anlagt dem, vilde det være steet paa en langt mindre bekoftelig Maade; Steen ere hos os meget vanskelige at faae, saa vanskelige, at naar vi skulde have større Steen, hente vi dem fra Bornholm, hvilket er et godt Stykke Bei at hente Steen fra for Ringkjøbing Amt. Det er sagt, at Bedligholdelsen pr. Mill kostede mindre i Ringkjøbing Amt, end omkring Hovedstaden, hvor de meget besædes, og en Beregning over Udgiften pr. Tønde Hartforn er dermed sat i Forbindelse, uden at man har taget i Betragtning, hvad Hartfornet er værd i Ringkjøbing Amt pr. Tønde, og hvad det er værd i andre Amter. Naar man sælger en Tønde Hartforn i den vestlige Deel af Thyland, kan man ikke faae $\frac{1}{3}$ imod hvad man kan faae for det, naar man sælger det i Kjøbenhavns Amt. Prisen paa en Tønde Hartforn er den allerbedste Maade at vurdere en Eiendom paa. Hvad Bommene angaaer, da ere de jo ikke behagelige, og man maa altid ærgre sig over at give saadanne smaa Afgifter, naar man besæver Veiene; men det er jo dog vel i Grunden den naturlige Maade at faae Veiene vedligholdte paa, at den, der passerer dem,